

Bratři Krausové se projedou na koni, pekařka Petra Burianová připomene zvyky venkova a herec Jiří Dvořák zamíří mezi legionáře. Česká televize připravila nové dokumenty

Česká televize připravila na podzimní sezonu pro své diváky osmadvacet nových dokumentů a deset publicistických pořadů. Jejich tvůrci v nich připomenou aktuální celospolečenská témata i významná výročí – sto let Československých legií i 1100 let od mučednické smrti svaté Ludmily. Autorské snímky nabídnou třeba také intimní portrét písničkáře Honzy Nedvěda, příběh českého disentu pohledem zvenčí nebo zprávu o tuzemském anarchismu. Vítězka první řady soutěže Peče celá země seznámí v novém týdeníku Pečení na neděli diváky s recepty z venkova, premiérovými díly se vrátí oblíbené pořady Herbář i Co naše babičky uměly a na co my jsme zapomněli.

„Máme za sebou období, které ovlivnilo všechny sféry života, kulturu nevyjímaje. I přes ztížené podmínky, které dramaticky měnily natáčecí plány, se nám podařilo připravit pro diváky osmatřicet nových počinů i premiérová pokračování úspěšných publicistických pořadů,“ říká generální ředitel České televize **Petr Dvořák** a doplňuje: *„Dokumentární tvorba má v České televizi silnou tradici, vysokou úroveň a výsostné postavení. Mimo diváky vyhledávané dokumenty historické, přírodopisné či politické se tentokrát výrazně zaměříme také na dokumenty společenské. Naše tvůrce zajímaly dopady uzavřených škol – na děti, rodiče a učitele, i dopady karantény na živnostníky. Nevyhýbali se ale ani tématu duševního zdraví, stavu psychiatrických léčeben či otázce paliativní péče. A to jak z pohledu pacientů, tak i zdravotnického personálu a terénních pracovníků.“*

Celospolečenské téma samoživitelek a samoživitelů přibližuje film Eriky Hníkové **Sólomanky**, mapující složitosti života, do kterého výrazně zasáhla i vlna pandemie. Režisérka Šárka Maixnerová ve snímku **Na vlastní duši** představí šestici osob s psychiatrickou diagnózou. Sleduje jejich cestu k propuštění do běžného života. To, kam jdou, jak se vypořádávají s každodenní rutinou, i to, proč se případně do nemocnic vrací. Ožehavé téma, kterým je znásilnění žen, je tématem počinu Kateřiny Hrochové **Znásilnění pod kůží**. *„Dokument je postaven na třech neobvykle otevřených výpovědích obětí sexuálního násilí. Mladé ženy dokázaly na kameru vyličít, co se v jejich nitru odehrávalo po sexuálních útocích, proč nedokázaly událost oznámit i proč vinily z celé situace samy sebe. Chceme otevřít téma, které je ve společnosti dosud do značné míry tabu,“* říká manažer koordinace vývoje a dramaturgie pořadů **Radomír Šofr**.

Velká výročí

Česká televize ve své tvorbě pravidelně připomíná slavná jubilea a významné okamžiky dějin. V polovině září uplyne přesně 1100 let od mučednické smrti kněžny Ludmily. Na otázku, jaká asi doopravdy byla a jaká byla její role v tehdejší politice odpoví v portrétu první české světice **Svatá kněžna Ludmila** přední čeští archeologové a historici. Sedm set padesát let od narození předposledního českého krále z rodu Přemyslovců nabídne snímek **Václav II. – cesta ze stínu**. Důležité výročí letos čeká i někdejší Velkomoravskou říši, před 1150 lety se totiž vlády ujal král Svatopluk. *„V dokumentu **Svatopluk – král Moravanů a Slovanů** se dozvíme výsledky nejnovějších výzkumů DNA, které se pokusí odpovědět na otázku, zda mezi námi žijí potomci rodu Mojmírovců. Jedná se zcela unikátní a ojedinělý výzkum nejen v Evropě, ale i ve světě,“* prozrazuje kreativní producent **Patrick Diviš**.

Sto let Československých legií připomenou dva snímky z cyklu **Legie 100**. Diváci uvidí jejich cestu Sibiří, která byla vyplněná krvavými boji s bolševiky a nezměrným hrdinstvím. Dokument se zabývá i jejich méně známou účastí v bitvě o Slovensko, v době, kdy vznikla skutečná československá armáda. „*Za ideu. Za to, že nebýt těchto mužů, naše republika neexistuje. A to je třeba si neustále připomínat. Za to, že byli ochotni prožít hrůzy na všech frontách Evropy jen proto, aby se, když ne oni, tak aspoň jejich bratři, mohli vrátit domů. Do svého nového, svobodného Československa,*“ odpovídá na otázku, proč je třeba si vážit legionářů herec a průvodce pořadem **Jiří Dvořák**.

Aktuální dokument

Dokumentaristka Tereza Engellová ve snímku **Škola v bodě nula** poodhalí výzvy, se kterými se budou školy a žáci po roce v online světě potýkat, i to, jak výuka doby covidové ovlivní české školství do budoucna. Režisérka Markéta Ekrt Válková naváže druhým dílem na svůj rok starý počin **Živnostníci v karanténě aneb holé zadky?**, v němž sleduje podnikatele a drobné živnostníky v době pandemie snažící se zachránit své firmy a živobytí před krachem. Linda Jablonská Kallistová se ve filmu **Boj o děti** věnuje debatě o věkovém limitu pro umísťování ohrožených dětí do kojeneckých ústavů.

Česko křížem krážem

V podzimním vysílání České televize nebude chybět ani cestování. Bratři Martin a Ondřej Krausovi si půjčili v Národním hřebčíně v Kladrubech nad Labem bělouše a vraníka a v novém seriálu **Českem na koňském hřbetu** ukáží divákům stezky určené pro jezdce na koních, které protínají české, moravské i slezské kraje. Po českém a moravském venkově zase bude putovat historicky první vítězka soutěže Peče celá země. V magazínu **Pečení na neděli** předá divákům nespočet rad a tipů nejen k pečení. „*Zaujalo mne, že je naše země vlastně koláčovou velmocí. Koláče se tu pekly odjakživa a sloužily jako sváteční pečivo. A byť se vždy jedná o druh kynutého těsta s nádivkou, tak region od regionu a někdy i vesnice od vesnice mají rozdílný vzhled, tvar i velikost. Díky našemu pořadu tak vlastně vzniká něco na způsob ‚koláčové mapy‘,*“ uvádí **Petra Burianová**.

Za dokumenty do kina!

Na podzim vstoupí do kin třináct dokumentárních filmů, které vznikly v distribuci České televize. Prvního září bude mít premiéru snímek **Jednotka intenzivního života** zabývající se paliativní péčí. Režisérka Adéla Komrží s empatií sobě vlastní ukazuje, že zatímco zemřít nelze dobře nebo špatně, kvalitu života nemocných lze zlepšit vždy. V listopadu se diváci mohou těšit na snímek **Sny o toulavých kočkách**, ve kterém David Sís mapuje neobyčejně úspěšnou kariéru svého bratra a talentovaného a všestranného výtvarníka Petra Síse, jehož díla neznají hranic věkových ani geografických.

Karolína Blinková, tisková mluvčí České televize